

## Despre riscuri



Fiecare investitor este evaluat la deschiderea contului de investitii prin prisma riscurilor pe care doreste sa si le asume. Sunt cateva intrebari privind situatia materiala, privind valoarea veniturilor si a investitiilor avute in vedere dar si o autocaracterizare a gradului de risc pe care clientul il doreste asociat investitiilor sale.

Se vorbeste despre riscurile asociate investitiei in domeniul bursier, se precizeaza ca randamentele trecute nu pot fi garantii pentru cele viitoare, etc. Sunt formalitati care sunt indeplinite, dar oare pot ele sa contureze pentru un investitor in mod corespunzator ideea de risc pe piata bursiera? Mai degraba nu.

Oricat se va stradui un broker sa explice notiunea de risc ea nu va putea fi inteleasa complet decat prin prisma experientei personale. Iar ultimele saptamani, chiar daca nemultumesc pe marea majoritate a investitorilor prin evolutia abrupt descendenta a cursurilor de tranzactionare, ofera lectii de o valoare considerabila in timp pentru cei care au decis sa actioneze pe termen lung pe piata bursiera.

Daca la mijlocul verii anului curent cei prezenti pe piata ar fi fost chestionati cu privire la sansele ca randamentele bursiere la nivelul intregului an 2007 sa scada sub cele monetare ar fi raspuns in cor: aproape zero. Daca tot in acea perioada am fi afirmat ca actiuni considerate ca cele mai stabile (gen tiluri financiare sau cele de utilitati) vor conduce topul scaderilor la BVB am fi fost priviti cu multa neincredere. Iata deci riscuri care desi pareau extrem de mici s-au materializat intr-un timp foarte scurt.

Tocmai de aceea, pentru pregatirea unui participant pe piata bursiera o astfel de perioada reprezinta un element primordial al capacitatii de a intelege piata ca mecanism viu, dincolo de reactiile sale la diversele anunturi financiare ale emitentilor. Iluzia unei pietee "matematice" in care influentele diverselor evenimente sunt perfect cuantificabile iar directia de urmat poate fi usor optimizata este anulata definitiv intr-o astfel de conjuctura.

O piata usor predictibila inseamna o piata cu riscuri mici. Insa o piata tot timpul predictibila nu este decat o iluzie care l-a un moment dat va fi "stinsa" chiar de piata. Iar pietele emergente, cum este cea romaneasca, tind sa aiba un grad de predictibilitate scazut, deci riscuri marite. Astfel putem intelege de ce pe astfel de piate mari jucatorii doresc randamente semnificativ mai ridicate decat pe pietele dezvoltate, mult mai stabile.

Evident ca scaderi precum cea din ultimele saptamni pot genera si interpretari gresite ale pietei bursiere. Mai ales din partea celor care intrati la maxime locale (cum ar fi cei care au inceput sa investeasca la jumatarea anului atrasi de randamentele mari inregistrate la acel moment pe piata) care se pot simti "inselati" de evolutia pietei consemnand pierderi potentiale considerabile si care ar putea decide iesirea de pe piata prin marcarea acestor pierderi. Acum, mai mult decat niciodata, ar trebui sa se inteleaga ca increderea in investitia bursiera nu trebuie sa vina din existenta unor cresteri spectaculoase ale pietei, ci din existenta unor oportunitati solide, asa cum piata le creeaza in aceasta perioada. Iar ideea ca riscul este doar o notiune abstracta care face parte din limbajul si expresiile pietei trebuie anihilata de constiinta omniprezentei sale, ceea ce ar trebui sa se materializeze printr-un comportament investitional mai echilibrat.